

Pestprotocol OBS Het Klokhuis

Op OBS Het Klokhuis vinden wij het belangrijk om kinderen een veilig pedagogisch klimaat te bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de groep, op het schoolplein, op de school. Dat gaat niet vanzelf. Wij willen daar als school actief aan werken.

Wij vinden het belangrijk om pesten te voorkomen en actief te bestrijden:

Wij accepteren pesten niet!

Uit onderzoek is gebleken dat één op de vier kinderen in het basisonderwijs met pesten te maken krijgt. Het kan gaan om individuele kinderen die pesten of gepest worden of om pestgedrag van groepen kinderen binnen de school. Vaak gebeurt dat zonder dat men het in de gaten heeft. Ondanks de positieve en veilige sfeer op Het Klokhuis kunnen we er dus van uit gaan dat ook hier niet elk kind zich prettig voelt. Pesten op Het Klokhuis willen en kunnen we niet accepteren. De gevolgen zijn immers te groot. Het probleem pesten zal dus door iedereen onderkend moeten worden om samen tot een oplossing te komen.

Pesten dient niet verward te worden met plagen. Plagen gebeurt vaak eenmalig, vaak openlijk en voor de grap. Bij pesten gaat het om structureel negatief gedrag wat ten kosten gaat van anderen.

Op Het Klokhuis willen we pesten voorkomen en actief bestrijden. Pesten is een probleem waarin iedereen zijn verantwoordelijkheden heeft; leerkrachten, directie, ouders en kinderen (pesters, gepesten, en de zwijgende middengroep). We bestrijden pesten door duidelijk naar elkaar te zijn, samen afspraken te maken en door op te treden bij aanhoudend negatief gedrag. Het bespreken van het gedrag met de pester(s) en de ouders, de slachtoffers en hun ouders en de kinderen in de groepen moet leiden tot verbetering van het gedrag.

Op onze school is een interne contactpersoon aangesteld. Dat is Oukje van de Vossenbergh. Als een kind of ouder om een of andere reden niet in gesprek kan of wil met de groepsleerkracht, dan is het mogelijk om met Oukje een afspraak te maken.

Afspraken

In elke groep worden in de eerste week van elk schooljaar de schoolafspraken besproken. Daarnaast worden in alle afzonderlijke groepen specifieke groepsafspraken gemaakt. Deze afspraken worden met de kinderen bepaald. De afspraken zijn positief geformuleerd en worden daarna centraal in de groep op een zichtbare plek opgehangen. De afspraken worden door de leerkrachten en kinderen ondertekend en per groep op de website gezet, zodat ouders op de hoogte zijn. Elke week worden de regels op een vast tijdstip besproken. Hierbij is het belangrijk dat er wordt gekeken of de regels dermate goed gaan dat we ze eventueel kunnen laten vervallen. Ook kunnen er op initiatief van de kinderen of leerkrachten (in samenspraak met de kinderen) regels worden toegevoegd. Deze wijzigingen worden op de website aangepast zodat ouders op de hoogte blijven van de ontwikkelingen. Indien kinderen zich niet aan de afspraken houden, zullen daar ook consequenties aan verbonden worden.

Vijf sporen aanpak

De problemen aanpakken in de verschillende groepen voldoet niet alleen. Binnen de school zijn er afspraken nodig om het pesten aan banden te leggen. Dit gaan we doen met behulp van de vijf sporen aanpak. Bij het bestrijden van pesten hebben we te maken met vijf groepen binnen de school. De groepen waar we mee te maken hebben zijn:

- Het kind of de kinderen die pesten
- Het kind dat gepest wordt
- De middengroep
- De school
- De ouders

De pester

De pester is de veroorzaker van de problemen en dient dus als eerste te worden aangepakt. Dit zal in verschillende fasen gedaan worden. In eerste instantie zal er een gesprek met de pester over zijn gedrag zijn en wat de gevolgen hiervan zijn voor het gepeste kind. De leerkracht gaat in gesprek met de leerling om de oorzaak van zijn gedrag te achterhalen. Dit is nodig om de pester zo goed mogelijk te kunnen helpen met zijn probleem. Het kind dient geholpen te worden met de manier van omgaan met anderen om tot het gewenste gedrag te komen. Het kind heeft ook hulp nodig om zich aan de geldende regels te houden.

Leerkracht en pester maken afspraken over gedragsverandering. Wekelijks worden deze afspraken besproken, dit gesprek wordt vastgelegd. Vervolgens volgt er een gesprek met ouders over het gedrag van hun kind. Hierbij worden de verslagen van de gesprekken die de leerkracht met het kind heeft gevoerd, gebruikt als dossiervorming.

Indien deze gesprekken niet leiden tot het gewenste resultaat, zal de leerkracht overgaan tot een gesprek waarin nog duidelijker de grenzen worden aangegeven en zullen er maatregelen genomen worden. Deze maatregelen bepaalt de leerkracht, eventueel in overleg met het kind en/of ouders. Collega's bespreken kinderen die pestgedrag laten zien in het zorgoverleg, zodat het kind schoolbreed ondersteund kan worden bij de verandering van zijn gedrag.

Als het pestgedrag blijft voortduren wordt de oplossing gezocht bij een externe instantie. De school kan de hulp inschakelen van b.v. RIAGG, OCGH om het kind te helpen met de problemen. Alle genomen stappen worden duidelijk gecommuniceerd naar ouders. Als laatste middel kan de school overgaan tot schorsing en zelfs tot verwijdering van de betreffende leerling. Hierbij wordt het schorsingsbeleid gehanteerd, zoals bepaald binnen PlatOO. De veilige omgeving van de andere leerlingen staat voorop.

Het gepeste kind.

In eerste instantie is het de taak van de school om steun te bieden en open te staan voor het gepeste kind. We nemen de problemen serieus en bieden een luisterend oor voor zowel kind als zijn/haar ouders. We gaan met het kind op zoek naar een geschikte oplossing. We kiezen altijd voor een oplossing die door het kind als prettig wordt ervaren. Mocht het intern op school niet lukken om het gepeste kind te helpen dan kan, indien nodig, een externe instantie ingeschakeld worden om het kind te helpen. Zo zou bijvoorbeeld een sociale vaardigheids cursus een oplossing kunnen bieden. Overleg met de ouders is in het proces erg belangrijk. Ouders worden gevraagd om alert te zijn op signalen die erop wijzen dat het kind zich na maatregelen nog altijd niet veilig voelt.

De middengroep

In elke groep heb je kinderen die niet pesten of gepest worden, maar het wel zien gebeuren. Deze kinderen, de zogenaamde middengroep, hebben een belangrijke rol in de bestrijding van pesten. Zij moeten stelling nemen tegen het pesten. De rol van de leerkracht is hierin erg belangrijk. Die moet er namelijk voor zorgen dat er een open sfeer is in de groep, waar gesproken kan worden over het onderwerp. Samen met de kinderen moet er gezocht worden naar oplossingen om het pesten tegen te gaan. De leerkracht instrueert de middengroep welke interventies zij kunnen hanteren, zowel richting pester als het gepeste kind. De leerkracht kaart het onderwerp regelmatig aan, eventueel aan de hand van verschillende actualiteiten.

Praktijkvoorbeelden en rollenspellen kunnen het alles nog verduidelijken.

De ouders

Leerkrachten hebben te maken met ouders van alle de betrokken partijen. De leerkrachten zorgen ervoor dat de ouders gehoord worden bij signalen over pesten. De ouders van zowel het gepeste kind als de pester zijn erg belangrijk in het terugdringen van het pesten op school. De school zorgt voor een duidelijke communicatie naar ouders en zorgt ervoor dat de betreffende ouders op de hoogte zijn van wat er speelt. Samenwerking tussen school en ouders is essentieel om het pesten te voorkomen.

De school.

Als school zorgen we ervoor dat we zo adequaat mogelijk optreden tegen pesten. De leerkrachten zorgen voor een open klimaat waarin alle betrokken partijen in de gelegenheid zijn om over pesten te praten. Op Het Klokhuis nemen we alle signalen rondom pesten serieus. De leerkrachten zorgen voor dossiervorming in het geval van pesten.

Leerkrachten worden op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen rondom pestpreventie. Binnen de school heeft Remco Geurts de taak om het team te informeren over actuele ontwikkelingen op dit gebied. We willen als school een dusdanig pedagogisch klimaat te creëren, dat kinderen en volwassenen op een prettige manier, in een goede sfeer met elkaar omgaan. Verschillen tussen mensen worden gezien als meerwaarde. Anti-pestbeleid is een essentieel onderdeel van het pedagogisch handelen van de leerkracht. Als school maken we gebruik van een leerlingvolgsysteem om de sociaal- emotionele ontwikkeling van kinderen in beeld te brengen en om zo goed mogelijk geïnformeerd te zijn over de ontwikkeling van de kinderen en de verhoudingen binnen de groepen.

Digitaal pesten.

Door de opkomst van de moderne communicatiemiddelen worden de afstanden tussen mensen steeds kleiner. Ook kinderen komen met deze middelen in aanraking door bijvoorbeeld mobiele telefoons en internet. De opkomst van deze media brengt ook een groot nadeel met zich mee. Kinderen worden steeds vaker gepest op internet, via e-mail, msn, sms etc. Het vervelend van dit soort pesterijen is dat een kind in zijn of haar eigen omgeving zich zelfs niet meer veilig voelt. Door de anonimiteit van de pester is deze vorm van pesten vaak agressiever en moeilijker te bestrijden. Het is een taak van ouders, maar ook van leerkrachten om te weten wat de kinderen op internet doen.

Afspraken na aanleiding van het pestprotocol

- Elk kind wordt tijdens de viering van de verjaardag geholpen door twee klasgenoten. De jarige kiest zelf een kind uit de klas en de naam van het tweede kind wordt uit een pot getrokken. Zo komen alle kinderen een keer aan de beurt om de klassen mee rond te gaan.

Tips voor ouders en leerkrachten.

Signalen van pesten:

Om vroegtijdig te signaleren is het van belang om bedacht te zijn op signalen die kunnen wijzen op pestgedrag. Veel voorkomende pesterijen die pesters met hun slachtoffers uithalen zijn:

- Volstrekt doodzwijgen, negeren
- Isoleren
- Psychisch en/of fysiek mishandelen
- Insluiten
- Buiten school opwachten
- Op weg van en na school achterna gaan
- Ondergeschikt behandelen
- Bijnamen geven
- Neerbuigende opmerkingen maken onder het mom van een grap
- Bezittingen afpakken of stuk maken

- Afpersen
- Het gepeste kind steeds de schuld geven
- Uitschelden en schreeuwen
- Kleding en uiterlijk afkraken
- Beledigen
- Via de moderne technieken (sms, msn, etc.) kinderen bedreigen, lastig vallen en/of beledigen of naar andere kinderen zwart maken
- Enz.

Aan alle ouders en leerkrachten:

- Neem problemen serieus; het kan ieder kind overkomen: ieder kind kan pesten of gepest worden.
- Betrek het kind actief bij het oplossen van het probleem.
- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met het kind over school, over de relaties in de klas en de rol van de leerkracht hierin. Vraag ook af en toe of er gepest wordt in de groep.
- Koppel informatie van de kinderen terug naar school. Wie pest er, wat doen ze en waarom, waar en wanneer?
- Corrigeer het kind als het anderen buitensluit of als het meedoet aan het pesten.
- Geef als ouder het goede voorbeeld, wees niet neerbuigend of respectloos ten opzichte van anderen.
- Leer het kind voor zichzelf maar zeker ook voor anderen opkomen.

Ouders van pester:

- Neem signalen van het kind serieus.
- Neemt contact op met de leerkracht van het kind, eventueel de interne contactpersoon Oukje van de Vossenbergh.
- Praat met het kind om achter oorzaken van het pesten te komen.
- Maak het kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed aandacht aan het kind.
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport om op een gezonde manier zijn/ haar agressie kwijt te kunnen raken.
- Schakel eventueel deskundige hulp in en laat het kind deelnemen aan een sociale vaardigheids cursus.

Ouders van het gepeste kind:

- Neem signalen van het kind serieus.
- Bespreek het probleem met de leerkracht van het kind.
- Beloon het kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen
- Houd de communicatie met het kind open en blijf in gesprek.
- Steun het kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Laat het kind opschrijven wat het heeft meegemaakt.
- Laat het kind deelnemen aan een sociale vaardigheids cursus om het zelfvertrouwen in het omgaan met anderen terug te krijgen.

Aanvullende informatie:

Op verschillende websites kunt u extra informatie vinden over het onderwerp pesten.

www.pestten.net

Uitgebreide informatie over de aanpak van pesten voor ouders, kinderen en scholen. Deze site gaat uit van Bob van der Meer, voorzitter van de Stichting Europees Expertisecentrum voor Veiligheid.

www.pestweb.nl

Deze site geeft informatie over pesten aan kinderen in de bovenbouw en het voortgezet onderwijs. Ook ouders en scholen kunnen hier terecht.

www.sjn.nl/pesten

Deze site is bedoeld voor ouders die willen weten hoe je pesten kunt herkennen en wat je er tegen kunt doen. De site gaat uit van Stichting Jeugdinformatie Nederland.

Vragen over pesten op school

0800-2828280

Kinderen en leerkrachten kunnen op schooldagen terecht van 14.00 tot 17.00 bij de hulplijn van www.pestweb.nl